

Samorząd Województwa Podlaskiego
Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

**ZAŁOŻENIA DO OPRACOWANIA
REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ
ZATRUDNIENIA NA ROK 2025
W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM**

Białystok, grudzień 2024 r.

I.	Wprowadzenie	2
II.	Sytuacja na rynku pracy.....	4
III.	Cele regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w 2025 roku	9
V.	Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w 2025 r. na podlaskim rynku pracy.....	12
VI.	Finansowanie działań RPD/2025.....	13
VII.	Organizacja prac nad przygotowaniem projektu RPD/2025.	13
VIII.	Harmonogram prac nad opracowaniem RPD/2025	14
IX.	Wskaźniki monitorowania	14

I. Wprowadzenie

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia (RPD), zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, służy określaniu i koordynowaniu regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy i powstaje na okres jednego roku.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku przystąpił do prac związanych z opracowaniem projektu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2025 r. w woj. podlaskim (RPD/2025) przygotowując w pierwszym etapie Założenia do opracowania ww. dokumentu, które zostaną poddane konsultacjom z Partnerami rynku pracy, w szczególności z samorządami powiatów oraz Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego.

Wypracowane Założenia będą podstawą do opracowania projektu RPD/2025 oraz określenia priorytetowych grup bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w woj. podlaskim. Projekt RPD/2025 będzie podlegał opiniowaniu przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy oraz zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa Podlaskiego.

Przy opracowaniu Założeń wzięto pod uwagę wnioski z analizy celów i kierunków działań zawartych w następujących dokumentach:

- 1) Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026¹, w którym wskazano, że celem głównym, odpowiadającym na wyzwania dla polityki zatrudnienia, będzie wzrost aktywności zawodowej i wzrost poziomu dobrej jakości zatrudnienia w Polsce. Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:
  1. Zwiększenie dostępności zasobów kadrowych, w tym wykorzystanie niewykorzystanych dotychczas zasobów rynku pracy.
  2. Wspieranie przedsiębiorczości oraz przedsiębiorców w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i wsparcie dotychczasowych miejsc pracy.
  3. Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb gospodarki, w związku ze zmianami technologicznymi, ekonomicznym i społecznymi.
  4. Modernizacja publicznych służb zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufców Pracy.
  5. Doskonalenie regulacji dotyczących prawa pracy i dialogu społecznego.
  6. Doskonalenie zarządzania migracjami zarobkowymi.
- 2) **Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030**, w której określono cele strategiczne i operacyjne w odniesieniu do wyzwań rozwojowych regionu. W celu strategicznym Dynamiczna gospodarka wyodrębniono następujące cele operacyjne: Przemysły przyszłości, Podlaski system otwartych innowacji, Lokalna przedsiębiorczość, Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego, E-podlaskie.

---

¹ Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026, MRPiPS, Warszawa 2024, projekt z 13.06.2024r.

Cel strategiczny Zasobni mieszkańcy jest realizowany przez następujące cele operacyjne: Kompetentni mieszkańcy, Aktywni mieszkańcy oraz Przestrzeń wysokiej jakości.

W trzecim celu strategicznym Partnerski region wyodrębnione cele operacyjne to: Dobre zarządzanie, Kapitał społeczny, Partnerstwa międzynarodowe i ponadregionalne, Gościnny region.

- 3)** Strategii Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2030, której głównym celem jest zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom i grupom społecznym oraz stałe i efektywne dostarczenie profesjonalnych rozwiązań umożliwiających zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, w oparciu o posiadaną wiedzę i zdobyte doświadczenie kadr oraz wysoki poziom integracji społecznej. Misją Strategii jest: Stworzenie mieszkańcom województwa podlaskiego możliwości integracji, wypełniania ról społecznych, równego dostępu do wszelkich praw, zasobów, dóbr i usług podnoszących jakość życia. Wśród celów strategicznych polityki społecznej wyróżniono:
1. Włączenie społeczne oraz przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin.
  2. Wzmocnienie funkcjonowania rodzin i systemu pieczy zastępczej.
  3. Poprawę warunków życia osób z niepełnosprawnościami w sferze społecznej i zawodowej.
  4. Profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
  5. Wzmocnienie jakości życia osób starszych.
  6. Rozwój usług społecznych i deinstytucjonalizacja systemu pomocy społecznej.
  7. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej.
- 4)** Wieloletniego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie podlaskim do roku 2027. Ekonomia Solidarności Społecznej (WPRES), w którym sformułowano cel: Ekonomia społeczna i solidarna jako istotne ogniwo rozwoju społeczno-gospodarczego województwa podlaskiego” oraz następujące priorytety:
- Priorytet I: Ekonomia społeczna i solidarna powszechnie i pozytywnie postrzegana przez mieszkańców województwa podlaskiego.
- Priorytet II: Trwałe i silne przedsiębiorstwa społeczne i podmioty ekonomii społecznej w województwie podlaskim.
- Priorytet III: Spójny i efektywny system wsparcia ekonomii społecznej i solidarnej.
- 5)** **Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027**, przyjętego Uchwałą nr 311/5776/2022 Zarządu Województwa Podlaskiego w dniu 16.12.2022 roku. Za cel główny Programu przyjęto: „Dążenie do osiągnięcia pozycji dobrze rozwiniętego oraz atrakcyjnego pod względem jakości życia regionu dzięki wykorzystaniu potencjałów rozwojowych i najnowocześniejszych technologii oraz unikalnych walorów środowiska, bogatego dziedzictwa kulturowego, wysokiego poziomu kompetencji mieszkańców i inicjatyw lokalnych”.

W ramach programu założono realizację dwunastu Priorytetów, z których w szczególności dwa mają bezpośredni wpływ na kreowanie aktywnej polityki rynku pracy w województwie podlaskim, tj.: Priorytet VII: Fundusze na rzecz zatrudnienia i kształcenia osób dorosłych, Priorytet VIII: Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego.

II. Sytuacja na rynku pracy.

Z bieżącej analizy sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim wynika, że:

1. W III kwartale 2024 roku w woj. podlaskim liczba osób w wieku 15-89 lat aktywnych zawodowo wyniosła 523 tys. osób, a biernych zawodowo – 374 tys. Współczynnik aktywności zawodowej w tej grupie ludności wyniósł 58,4%, a wskaźnik zatrudnienia - 56,9%. Oba wskaźniki osiągnęły wartości zbliżone do krajowych (Polska: 58,6% i 56,9%). Z kolei wojewódzka stopa bezrobocia według BAEL wyniosła 2,3%, czyli o 0,6 p. proc. mniej niż w kraju (2,9%)²;

Tabela 1. Aktywność ekonomiczna ludności (wg BAEL) w woj. podlaskim na tle Polski

Aktywność zawodowa ludności w wieku 15-89 lat	III kw. 2024 Podlaskie	III kw. 2024 Polska
Liczba osób aktywnych zawodowo (w tys.)	523	17798
Współczynnik aktywności zawodowej w %	58,4	58,6
Pracujący (w tys.)	510	17277
Wskaźnik zatrudnienia w %	56,9	56,9
Stopa bezrobocia w %	2,3	2,9

Źródło: [Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo \(wyniki wstępne BAEL\)](#) - 3 kwartał 2024 roku, GUS, dostęp: 02.12.2024

2. W okresie I-X 2024 roku **liczba zarejestrowanych bezrobotnych**³ zmniejszyła się o 1298 osób, tj. o 4,2% i wyniosła w końcu października 2024 roku 29694. W analogicznym okresie roku poprzedniego odnotowano zbliżony spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych - o 1242 osoby (o 4,0%);
3. Wartość **stopy bezrobocia rejestrowanego** na przestrzeni 10 miesięcy 2024 roku zmniejszyła się o 0,2 p. proc. i osiągnęła poziom **6,8%**. W analogicznym okresie 2023 roku miała miejsce taka sama sytuacja;
4. W okresie I-X 2024 roku do urzędów pracy wpłynęło **15912 ofert pracy** i było to o 188 mniej (o 1,2%) niż w okresie I-X 2023 roku. Zmniejszyła się liczba ofert pracy niesubsydiowanej – o 354, tj. o 3,2% (10596), a zwiększyła się liczba ofert zatrudnienia subsydiowanego – o 166, tj. o 3,2% (5316);

² [Biuletyn statystyczny województwa podlaskiego - 3 kwartał 2024](#), Urząd Statystyczny w Białymstoku dostęp: 02.12.2024.

³ [Podlaski rynek pracy październik 2024](#), WUP w Białymstoku, dostęp: 02.12.2024.

5. W okresie I-X 2024 roku w urzędach pracy zarejestrowały się 33942 osoby, **napiływ do bezrobocia** zmniejszył się więc o 1111 osób, tj. o 3,2% w porównaniu do okresu I-X 2023 roku (35053 osoby);
6. W okresie I-X 2024 roku zmniejszyły się również **odpływy z bezrobocia**; z ewidencji bezrobotnych wyłączono 35240 osób, tj. o 1055 osób (o 2,9%) mniej niż przed rokiem. Spadek liczby osób opuszczających rejestry bezrobotnych spowodowany był różnymi czynnikami: z jednej strony zmniejszyła się liczba podjęć pracy niesubsydiowanej (o 459, tj. o 2,8%), z drugiej spadła liczba osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 381, tj. o 13,9%) oraz osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy (o 319, tj. o 5,2%);
7. Liczba osób bezrobotnych **podejmujących pracę** w analizowanym okresie 2024 roku wyniosła 19820 i było to o 310 osób (o 1,5%) mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Spadek dotyczył podjęć pracy niesubsydiowanej (o 459, tj. o 2,8%), jednocześnie zwiększyła się liczba podjęć pracy subsydiowanej (o 149, tj. o 4,1%);
8. Niekorzystną cechą rynku pracy na Podlasiu jest utrzymywanie się **zróżnicowania terytorialnego** stopy bezrobocia rejestrowanego. W końcu października 2024 roku najwyższy powiatowy wskaźnik stopy bezrobocia w województwie odnotowano w powiecie kolneńskim (13,3%), natomiast najniższy - w powiecie bielskim (4,6%). W okresie dziesięciu miesięcy 2024 roku wartość tego wskaźnika zmniejszyła się na terenie działania większości powiatów województwa, przy czym największy spadek dotyczył powiatów: kolneńskiego (-1,9 p. proc.), sokólskiego (-0,8 p. proc.) i miasta Łomży (-0,6 p. proc.); zaś na terenie powiatu bielskiego i miasta Białystok odnotowano wzrost stopy bezrobocia (po +0,1 p. proc.), a w powiecie zambrowskim wskaźnik ten pozostał bez zmian;
9. Z punktu widzenia niewykorzystanych zasobów pracy niekorzystne dla regionalnego rynku pracy jest występowanie **bezrobocia długotrwałego**, tj. pozostawanie bez pracy ponad 12 miesięcy, licząc łącznie w ciągu ostatnich 2 lat. W końcu października 2024 roku udział osób długotrwale bezrobotnych osiągnął poziom 55,5% w ogólnej liczbie bezrobotnych. W powiatach województwa podlaskiego odsetek długotrwale bezrobotnych kształtuje się od 45,3% na terenie działania PUP w Suwałkach oraz 45,5% w powiecie bielskim do 67,3% w powiecie kolneńskim i 69,0% w powiecie sokólskim. Na przestrzeni dziesięciu miesięcy 2024 roku liczebność osób długotrwale bezrobotnych spadła o 486 (o 2,9%) do 16470 osób, natomiast ich procentowy udział zwiększył się o 0,8 p. proc.;
10. Zmniejszyło się **bezrobocie młodzieży**. W końcu października 2024 roku w ewidencji urzędów pracy województwa podlaskiego zarejestrowanych było 7078 osób bezrobotnych do 30 roku życia (23,8% ogółu bezrobotnych), tj. o 334 osoby (o 4,5%) mniej niż w końcu grudnia 2023 roku. Znacznie niższa dynamika spadku wystąpiła w grupie bezrobotnej młodzieży do 25 roku życia. W końcu

października br. bezrobotni do 25 roku życia stanowili 3781 osób (12,7% ogółu bezrobotnych), czyli o 46 osób (o 1,2%) mniej niż w końcu grudnia 2023 roku. O ile udział osób do 30 roku życia wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się od początku roku o 0,1 p. proc., to w przypadku osób do 25 roku życia odnotowano wzrost ich udziału o 0,4 p. proc.;

11. Nadal trudna pozostaje sytuacja zawodowa **osób powyżej 50 roku życia**, a więc osób pozostających jeszcze w wieku aktywności zawodowej, jednak z różnych przyczyn przechodzących w okres zbyt wczesnej dezaktywizacji. Również w tej grupie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych – na przestrzeni dziesięciu miesięcy 2024 roku odnotowano spadek o 523 osoby (o 6,2%) do 7849 osób, zaś ich udział w ogólnej populacji zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 0,6 p. proc. do 26,4%;
12. Jeśli chodzi o osoby bezrobotne **w wieku 60 lat i więcej**, to w rejestrach PUP zarejestrowanych było 2034 bezrobotnych w tej grupie wiekowej (6,8% ogółu). W ciągu dziesięciu miesięcy 2024 roku liczebność osób starszych pozostających bez pracy zmniejszyła się o 191 osób (o 8,6%), natomiast ich udział w ogólnej populacji zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 p. proc.;
13. Kolejna liczna grupa w zbiorowości zarejestrowanych bezrobotnych to **osoby bez kwalifikacji zawodowych**, które w końcu października 2024 roku stanowiły 35,6% (10574). Na przestrzeni I-X 2024 roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 351 osób (o 3,2%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł o 0,3 p. proc.;
14. Jedną z grup bezrobotnych zagrożonych biernością zawodową są **osoby z niepełnosprawnościami**. W końcu października 2024 roku w ewidencji urzędów pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 1713 bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami i stanowiły one 5,8% ogółu bezrobotnych. Od początku 2024 roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 517 osób (o 23,2%), a ich udział spadł się o 1,4 p. proc.;
15. Również **kobiety** są grupą w większym stopniu zagrożoną biernością zawodową. Stanowią 60,3% ogółu biernych zawodowo w województwie, tj. niepracujących i nie poszukujących pracy. Wskaźniki aktywności zawodowej kobiet kształtują się niekorzystnie. Współczynnik aktywności zawodowej kobiet w wieku 15-89 lat wynosił w III kwartale 2024 roku 51,7% i był o 13,7 p. proc. niższy niż mężczyzn (65,4%), podobnie wskaźnik zatrudnienia kobiet, który wyniósł 50,2% i był o 13,9 p. proc. niższy niż mężczyzn (64,1%);
16. Poprawiła się sytuacja **kobiet, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia**. W ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 3720 kobiet w tej grupie i stanowiły one 12,5% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni dziesięciu miesięcy 2024 roku ich liczebność zmniejszyła się o 413 (o 10,0%), a procentowy udział spadł o 0,8 p. proc.;

17. Grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy są również **osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia**. Grupa ta w 85,8% zdominowana jest przez kobiety i w końcu października 2024 roku liczyła łącznie 3771 osób (12,7% ogółu bezrobotnych). Procentowy udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się w okresie I-X 2024 roku o 1,3 p. proc., przy spadku jej liczebności o 575 osób, tj. o 13,2%;
18. **Ze świadczeń z pomocy społecznej** korzystały w końcu października 2024 roku 274 osoby bezrobotne i stanowiły 0,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni dziesięciu miesięcy 2024 roku ich liczebność zmniejszyła się o 44 osoby, tj. o 13,8%, a ich odsetek o 0,1 p. proc.;
19. Specyfiką podlaskiego rynku pracy jest **wysoki procent ludności zatrudnionej w sektorze rolnym**. Wg GUS w 2024 roku stanowiła ona 18,1% ogółu pracujących w województwie (w kraju 7,9%)⁴. W końcu października 2024 roku w urzędach pracy zarejestrowanych było 11287 **bezrobotnych zamieszkałych na wsi** i stanowili oni 38,0% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni I-X 2024 roku zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych mieszkańców wsi o 676 (o 5,7%) oraz ich udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych o 0,6 p. proc.;
20. Zmniejsza się napływ **imigrantów zarobkowych**⁵, zwłaszcza pochodzących z wschodniej granicy Polski. W okresie I-X 2024 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 14642 oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcom i było to o 5022, tj. o 25,5% mniej niż w analogicznym okresie 2023 roku. Najwięcej oświadczeń zarejestrowano w PUP w Białymstoku, Sejnach, Suwałkach i Zambrowie. Wśród pracowników z zagranicy w województwie podlaskim 74,3% stanowili obywatele Białorusi i 11,4% obywatele Ukrainy. Cudzoziemcy zatrudniani są głównie na stanowiskach robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych w budownictwie, przemyśle, transporcie, a także w podmiotach prowadzących działalność w zakresie handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Również liczba zezwoleń na pracę na terytorium RP wydawanych cudzoziemcom przez Wojewodę Podlaskiego zmniejszyła się znacząco. W okresie dziesięciu miesięcy 2024 roku wydano 11200 zezwoleń na pracę cudzoziemcom i było to o 9588, tj. o 46,1% mniej niż w analogicznym okresie 2023 roku;

W ramach przepisów o pomocy obywatelom Ukrainy, które weszły w życie w 2022 roku w związku z konfliktem zbrojnym za wschodnią granicą⁶, pracodawcy w 2024 roku korzystali również z możliwości zatrudnienia Ukraińców

⁴ [Pracujący w gospodarce narodowej w Polsce w czerwcu 2024 r. – Tablice](#), GUS, dostęp: 28.11.2024.

⁵ Opracowanie własne na podstawie danych [Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR](#); dostęp: 28.11.2024.

⁶ Ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 583).

na podstawie powiadomień składanych do urzędów pracy. W okresie I-X 2024 roku do PUP województwa podlaskiego wpłynęło 8 814 powiadomień (o 3575; o 28,9% mniej niż przed rokiem), głównie dotyczących pracy w sadownictwie, branży spożywczej, magazynowej, budowlanej oraz produkcji wyrobów sztucznych. Najwięcej takich powiadomień odnotowano w PUP w Białymstoku (4151; 47,1%), Sokółce (1845; 20,9%) i Łomży (768; 8,7%). Przepisy zawarte w specustawie dają również możliwość obywatelom Ukrainy skorzystania z usług i instrumentów rynku pracy takich jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz szkolenia. W okresie dziesięciu miesięcy 2024 roku w województwie podlaskim w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne zarejestrowało się 676 obywateli Ukrainy, z czego 80,0% to kobiety. Jednocześnie wyrejestrowanych zostało 716 obywateli Ukrainy, w tym z powodu podjęcia pracy - 384, stażu - 61, niepotwierdzenia gotowości do pracy – 115 oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 88⁷;

21. Na podstawie wyników badania pn. „Barometr zawodów 2025”⁸ przeprowadzonego przez WUP w Białymstoku w 2024 roku, można wskazać następujące **czynniki wpływające na regionalny rynek pracy**:
- rozwój szeregu branż (m.in. budowlanej, elektro-energetycznej, medyczo-opiekuńczej, TSL, produkcyjno-przetwórczej) i planowane lokalne inwestycje infrastrukturalne generujące zwiększone zapotrzebowanie na pracowników;
  - powstawanie nowych oraz rozbudowa istniejących jednostek wojskowych, nabywanie praw emerytalnych przez część funkcjonariuszy i przeprowadzanie naborów do służb mundurowych;
  - zwiększone zapotrzebowanie na usługi psychologiczne m.in. w oświacie (nauczyciele psychologów), wzrost liczby uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi (nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych, logopedzi i audiofonolodzy);
  - narastający problem deficytu pracowników w kluczowych dla rozwoju województwa branżach zarówno ze względu na zmiany demograficzne, niską zastępowalność pokoleniową, brak absolwentów szkolnictwa branżowego w niektórych zawodach, jak i na nieodpowiedni poziom i jakość dostępnych zasobów pracy;
  - niedostosowanie kwalifikacji i kompetencji zasobów pracy do oczekiwań pracodawców związanych z rozwojem nowych technologii i procesów produkcyjnych (brak znajomości obsługi specjalistycznego sprzętu lub oprogramowania, wymaganych aktualnych uprawnień, doświadczenia zawodowego);

---

⁷ Opracowanie własne na podstawie danych [Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR](#); dostęp: 28.11.2024.

⁸ „Barometr zawodów 2025, Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim”, opracowanie przygotowane w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Białymstoku, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, 2024.

- nieakceptowanie przez kandydatów oferowanych warunków pracy (niskie wynagrodzenia, nieatrakcyjny czas pracy wynikający z jej specyfiki, tj. praca zmianowa, w weekendy, w godzinach nadliczbowych, praca w delegacji oraz charakter pracy obciążający fizycznie i/lub psychicznie), powodujące problemy z pozyskaniem i utrzymaniem pracowników;
- nadmierne kształcenie na poziomie szkół kształcenia średniego zawodowego i branżowego występujące w większości grup zawodów o nadmiarze poszukujących pracy;
- utrzymywanie się grupy potencjalnie niewykorzystanych zasobów pracy, długotrwale bezrobotnych oraz osób w wieku przedemerytalnym, trudnych do ponownej aktywizacji i włączenia do rynku pracy ze względu na dezaktualizację kwalifikacji i kompetencji oraz niewielkie zainteresowanie podjęciem pracy;
- restrukturyzacja przedsiębiorstw oraz zwolnienia pracowników;
- zatrudnianie cudzoziemców ze względu na brak możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rekrutację lokalnych zasobów pracy oraz w związku z ułatwieniami podejmowania pracy przez obywateli Ukrainy, którzy znaleźli się w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa;
- szara strefa, której funkcjonowanie wiąże się z rosnącymi kosztami pracy obciążającymi zwłaszcza małe firmy.

III. Cele regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w 2025 roku.

Kierując się wnioskami z analizy celów i kierunków działań regionalnych dokumentów strategicznych i programowych, Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026 a także uwzględniając sytuację na wojewódzkim oraz lokalnych rynkach pracy, planuje się przyjąć na rok 2025 następujące założenia.

Celem głównym regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2025 r. pozostaje cel: **wzrost zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata.**

Cele szczegółowe i kierunki działań polityki zatrudnienia w województwie podlaskim z 2024 r. będą kontynuowane w 2025 r. z uwagi na aktualność wyzwań rozwojowych i potrzeb regionalnego rynku pracy.

Rozwój przedsiębiorczości w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 jest jednym z wyzwań służącym poprawie jakości życia mieszkańców. W związku z tym w celach operacyjnych RPD/2025 założono kontynuowanie wspierania przedsiębiorczości zwłaszcza rozwijanej lokalnie oraz wspieranie samozatrudnienia, rozwoju podmiotów gospodarczych oraz rozwijanie kompetencji w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych. Kontynuowane będą też działania polegające na wsparciu przedsiębiorców i pracowników w dostosowaniu do zmian

i reagowaniu na potrzeby pracowników w zakresie utrzymania przez nich zatrudnienia.

W obszarze rozwoju kapitału ludzkiego wyzwaniem rozwojowym regionu pozostaje niedostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki, niedostosowanie kształcenia branżowego do potrzeb rynku pracy oraz niski udział mieszkańców w kształceniu ustawicznym. Ponadto na sytuację na rynku pracy wpływa narastający problem deficytu pracowników w kluczowych dla rozwoju województwa branżach oraz niedostosowanie kwalifikacji i kompetencji zasobów pracy do oczekiwań pracodawców związanych z rozwojem nowych technologii i procesów produkcyjnych. Dlatego kontynuacji wymagają działania skoncentrowane na wspieraniu kształcenia ustawicznego mieszkańców w tym jego promowaniu wśród mieszkańców oraz podejmowaniu działań na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego mających na celu dopasowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki.

W 2025 r. w woj. podlaskim w dalszym ciągu potrzebne będą działania mogące przyczynić się do wzrostu aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców regionu zwłaszcza osób o utrudnionym dostępie do pracy. Na rynku pracy problemem jest utrzymywanie się grupy potencjalnie niewykorzystanych zasobów pracy, długotrwale bezrobotnych oraz osób w wieku przedemerytalnym, trudnych do ponownej aktywizacji i włączenia do rynku pracy ze względu na dezaktualizację kwalifikacji i kompetencji oraz niewielkie zainteresowanie podjęciem pracy. Wsparcia na rynku pracy wymagają nadal osoby młode w tym z grupy NEET w zakresie poprawy dostępu do zatrudnienia, działań aktywizujących i dobrej jakości zatrudnienia. Podejmowane będą też inicjatywy służące włączeniu społecznemu i zawodowemu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz będzie rozwijana ekonomia społeczna w odpowiedzi na zjawisko wykluczenia społecznego i wynikające z tego problemy w funkcjonowaniu osób i rodzin.

Założono kontynuowanie działań związanych z rozwijaniem kompetencji pracowników instytucji rynku pracy oraz rozwijaniem systemu informacji o rynku pracy i zapewnieniem efektywnej obsługi realizowanych zadań, ponieważ sprawnie funkcjonujący rynek pracy wymaga skutecznej obsługi zadań związanych z regionalną polityką zatrudnienia.

Tab. 2 Cele szczegółowe i kierunki działań regionalnej polityki zatrudnienia w 2025 r.

Cel szczegółowy	Kierunki działań
<p>Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie przedsiębiorców i pracowników w dostosowaniu do zmian</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, w tym poprzez kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Cel: Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w szczególności na poziomie lokalnym oraz pobudzanie i rozwijanie potencjału osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej. 2. Wsparcie dostosowania pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorstw do zmian. Cel: Rozwój firm w odniesieniu do zmian społeczno-gospodarczych w regionie. 3. Wsparcie pracodawców w rekrutacji pracowników na wolne stanowiska pracy, w tym w rekrutacji cudzoziemców. Cel: Pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich pracowników. 4. Stwarzanie pracownikom warunków do utrzymania aktywności zawodowej. Cel: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej pracowników zagrożonych opuszczeniem rynku pracy.
<p>Dopasowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie kształcenia ustawicznego mieszkańców w odniesieniu do potrzeb gospodarki regionu oraz promocja kształcenia ustawicznego w regionie. Cel: Zwiększenie skłonności mieszkańców do kształcenia ustawicznego oraz wsparcie w zdobywaniu nowych kompetencji i kwalifikacji dopasowanych do potrzeb regionalnego rynku pracy. 2. Wsparcie na rzecz dobrej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy. Cel: Rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego ukierunkowanego na potrzeby regionalnego rynku pracy.
<p>Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, w tym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób poszukujących pracy. Cel: Zwiększenie aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy, w szczególności kobiet,

Cel szczegółowy	Kierunki działań
osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy	<p>osób długotrwale bezrobotnych, osób w wieku 18-29 lat, osób w wieku 50 plus, osób z niepełnosprawnościami, osób opiekujących się osobami zależnymi.</p> <p>2. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób młodych w wieku 15-29 lat, w tym z grupy NEET. Cel: Poprawa sytuacji na rynku pracy osób młodych w wieku 15-29 lat.</p> <p>3. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo. Cel: Poprawa sytuacji osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz biernych zawodowo.</p> <p>4. Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej. Cel: Rozwój sektora ekonomii społecznej i powstawanie nowych miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej.</p> <p>5. Wsparcie integracji obywateli państw trzecich. Cel: Integracja obywateli państw trzecich ułatwiająca ich funkcjonowanie w społeczeństwie.</p>
Doskonalenie jakości obsługi rynku pracy	<p>1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy. Cel: poprawa jakości i dostępu do informacji o rynku pracy oraz zwiększenie dopasowania oferty usług do wymagań rynku pracy.</p> <p>2. Rozwój kompetencji pracowników instytucji rynku pracy. Cel: Wzrost kompetencji pracowników instytucji rynku pracy w zakresie świadczonych usług.</p>

RPD/2025 ma charakter operacyjny i w dokumencie uwzględniane będą kierunki działań i działania wdrażane lub możliwe do wdrożenia w regionie na podstawie funkcjonujących strategii i programów, głównie Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

V. Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w 2025 r. na podlaskim rynku pracy

Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia na podlaskim rynku pracy w 2025 r. są to w szczególności:

- osoby młode, tj. osoby do 30 roku życia

- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotni rodzice powracający na rynek pracy, w tym osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby z niskimi kwalifikacjami,
- pracodawcy i ich pracownicy, w tym pracownicy zagrożeni utratą pracy,
- osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym,
- uczniowie objęci kształceniem zawodowym i nauczyciele szkół/placówek kształcenia zawodowego.

VI. Finansowanie działań RPD/2025.

Głównymi źródłami finansowania zadań/działań ujętych w RPD/2025 będą: budżet województwa, fundusze celowe (w szczególności Fundusz Pracy i PFRON) – w ramach środków krajowych, głównie EFS+ - w ramach środków zagranicznych.

VII. Organizacja prac nad przygotowaniem projektu RPD/2025.

Proces opracowania projektu RPD/2025 obejmuje następujące etapy:

1. Przygotowanie założeń do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia oraz przeprowadzenie konsultacji założeń z Partnerami rynku pracy, w szczególności z samorządami powiatów oraz Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego.
2. Zaproszenie Partnerów do włączenia się do opracowania RPD/2025 i zgłoszenia zadań do realizacji w ramach planu. Na podstawie zgłoszonych zadań opracowany zostanie projekt RPD/2025, który będzie poddany konsultacjom, w tym z samorządami powiatów z województwa podlaskiego oraz Partnerami rynku pracy biorącymi udział w jego opracowaniu. Projekt RPD/2025 zostanie zamieszczony również na stronie internetowej WUP w Białymstoku. Głównym kanałem wymiany korespondencji pomiędzy partnerami będzie poczta elektroniczna.
3. Po wprowadzeniu niezbędnych zmian w dokumencie po przeprowadzonych konsultacjach projekt RPD/2025 zostanie przekazany do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy a następnie do zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Podlaskiego.

Założono, że do opracowania RPD/2024 poprzez zgłoszenie swoich zadań do realizacji w ramach Planu zostaną zaproszeni następujący Partnerzy:

- Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku,
- Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Podlaskiego,

- Podlaska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku,
- Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku.

Każdy podmiot zgłaszający zadanie do realizacji w ramach RPD będzie odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad realizacją zgłoszonego przez siebie zadania, monitoring i sprawozdawczość zgodnie z określonymi w Planie zasadami.

VIII. Harmonogram prac nad opracowaniem RPD/2025

Harmonogram prac nad opracowaniem RPD/2024 przedstawia tabela poniżej.

Działanie	Termin
Opracowanie założeń do projektu RPD/2025	do 13 grudnia 2024 r.
Konsultacje założeń do projektu RPD/2025 z Partnerami, w tym z Powiatami i WRDS	do 17 stycznia 2025 r. (WRDS zgodnie z terminem posiedzenia)
Zgłoszenie zadań do RPD/2025 przez Partnerów	do 14 lutego 2025 r.
Opracowanie projektu RPD/2025	do 5 marca 2025 r.
Konsultacje projektu RPD/2025 – strona internetowa WUP, poczta elektroniczna;	do 14 marca 2025 r.
Zmiany w projekcie RPD/2025 po konsultacjach	do 13 marca 2025 r.
Przekazanie projektu RPD/2025 do zaopiniowania przez WRRP	Zgodnie z terminami posiedzeń
Przekazanie projektu RPD/2025 do zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Podlaskiego	Zgodnie z terminami posiedzeń

IX. Wskaźniki monitorowania

RPD/2025 będzie monitorowany w oparciu o zestaw wskaźników ogólnych, który wybrano w odniesieniu do następujących uwarunkowań:

- dostępność wskaźnika na poziomie województwa,
- nie przypisano wskaźników do konkretnych celów, z uwagi na to, iż część wskaźników może służyć monitorowaniu realizacji kilku celów.

Zestaw wskaźników ogólnych przedstawia Tabela nr. 3.

Ponadto RPD/2025 będzie monitorowany w oparciu o wskaźniki na poziomie rezultatu i produktu w odniesieniu do zrealizowanych w ramach RPD/2025 zadań/działań.

Tab. 3 Ogólne wskaźniki monitorowania

Wskaźnik	Źródło i częstotliwość informacji
Wskaźniki główne	
Wskaźnik zatrudnienia wg BAEL w %:	GUS
- ogółem w wieku 15-89 lat	GUS /kwartał
- osób w wieku 20-64 lata	GUS /kwartał
- osób w wieku 15-64 lata	GUS/dane średnioroczne
- osób młodych w wieku 15-24 lata	GUS /kwartał
- osób starszych w wieku 55-64 lata	GUS /kwartał
- kobiet w wieku 20-64 lata	GUS /kwartał
- kobiet w wieku 15-64 lata	GUS/dane średnioroczne
- osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata	GUS /kwartał
Stopa bezrobocia wg BAEL w %:	GUS
- ogółem w wieku 15-89 lat	GUS /kwartał
- ogółem w wieku produkcyjnym 18-64 lata	GUS/dane średnioroczne
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	GUS/WUP/stan w końcu grudnia
Udział w populacji bezrobotnych ogółem w %:	PUP/WUP/ stan w końcu grudnia
- osób długotrwale bezrobotnych (pow. 12 mies.)	PUP/WUP/ stan w końcu grudnia
- osób do 25 roku życia	PUP/WUP/ stan w końcu grudnia
- osób powyżej 50 roku życia	PUP/WUP/ stan w końcu grudnia
- kobiet	PUP/WUP/ stan w końcu grudnia
Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu (w %)	GUS/dane średnioroczne
Wskaźniki pomocnicze przy monitorowaniu i ocenie realizacji kierunków działań	
Współczynnik aktywności zawodowej wg BAEL w %:	GUS
- ogółem w wieku 15-89 lat	GUS /kwartał
- osób w wieku produkcyjnym 18-59 lat	GUS/kwartał
- osób młodych w wieku 15-24 lata	GUS /kwartał
- osób w wieku 45-54 lata	GUS /kwartał
- osób starszych w wieku 55-64 lata	GUS /kwartał
- kobiet w wieku produkcyjnym 18-59 lat	GUS/kwartał
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	GUS/miesiąc/rok
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych do 30 roku życia, które podjęły zatrudnienie	PUP/WUP/miesiąc/rok
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia, które podjęły zatrudnienie	PUP/WUP/miesiąc/rok
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami, które podjęły zatrudnienie	PUP/WUP/miesiąc/rok
Wskaźnik NEET młodzieży w wieku 18-24 lata (w %)	EUROSTAT

Wskaźnik	Źródło i częstotliwość informacji
Wskaźnik zasięgu ubóstwa po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	GUS/dane średnioroczne
Liczba jednostek reintegracji społeczno-zawodowej (CIS, KIS, ZAZ, WTZ)	GUS/rok
Zatrudnienie cudzoziemców:	PUP/WUP/WUP/MRPiPS/ SI CeSAR/miesiąc/rok
- liczba zezwoleń na pracę wydanych przez wojewodę	PUP/MRPiPS/SI CeSAR/miesiąc/rok
- liczba oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi zarejestrowanych w PUP	PUP/WUP/MRPiPS/ SI CeSAR/miesiąc/rok
- liczba zezwoleń na pracę sezonową wydanych przez PUP	PUP/WUP/MRPiPS/ SI CeSAR/miesiąc/rok
liczba powiadomień pracodawców o zatrudnieniu obywatela Ukrainy	PUP/WUP/MRPiPS/ SI CeSAR/miesiąc/rok
Liczba agencji zatrudnienia w województwie	WUP/rok
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia	WUP/rok
Odsetek bezrobotnych ogółem objętych aktywnymi działaniami polityki rynku pracy	PUP/WUP/rok
Odsetek bezrobotnych do 30 roku życia objętych aktywnymi działaniami polityki rynku pracy	PUP/WUP/rok
Odsetek bezrobotnych do 50 roku życia objętych aktywnymi działaniami polityki rynku pracy	PUP/WUP/rok
Odsetek bezrobotnych z niepełnosprawnościami objętych aktywnymi działaniami polityki rynku pracy	PUP/WUP/rok
Efektywność zatrudnieniowa ogółem - stopa ponownego zatrudnienia uczestników programów rynku pracy	PUP/WUP/MRPiPS/rok
Efektywność zatrudnieniowa osób do 30 roku życia - stopa ponownego zatrudnienia uczestników programów rynku pracy	PUP/WUP/MRPiPS/rok
Efektywność zatrudnieniowa osób powyżej 50 roku życia - stopa ponownego zatrudnienia uczestników programów rynku pracy	PUP/WUP/MRPiPS/rok
Efektywność zatrudnieniowa osób z niepełnosprawnościami - stopa ponownego zatrudnienia uczestników programów rynku pracy	PUP/WUP/MRPiPS/rok
Liczba bezrobotnych przypadająca na:	
- jednego zatrudnionego w urzędzie pracy na stanowisku doradcy klienta	PUP/MRPiPS/rok
- jednego pośrednika pracy zatrudnionego w urzędzie pracy	PUP/MRPiPS/rok
- jednego doradcę zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy	PUP/MRPiPS/rok
- jednego specjalistę ds. rozwoju zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy	PUP/MRPiPS/rok